

Lakselv, 23.01.2023

Nordkapp kommune
Postboks 403
9751 Honningsvåg

Høringsuttalelse til Nordkapp kommune sin revidering av arealplan Innspill 2021/20

Naturvernforbundets lokallag Porsangerfjorden omfatter kommunene Porsanger, Nordkapp, Måsøy og Lebesby. Naturvernforbundet har tidligere uttalt seg om oppdrett i Nordkapp kommune – i forbindelse med oppdrettselskapet Grieg Seafood sin etablering i Vedbotn og søknad om anlegg også ved Jernøya. Det var da store protester mot oppdrett i disse områdene, bl.a. fra fiskere og andre blant lokalbefolkning og folk med tilknytning til Repvåg-Vedbotn-området og ellers langs Porsangerfjorden, og fra Naturvernforbundet. Det var skriftlige innspill, avisinnlegg, underskriftsaksjoner, møter og markeringer i Vedbotn. Porsanger kommune vedtok å frede sine sjøarealer mot oppdrett, og en nylig spørreundersøkelse viste at 7 av 10 innbyggere i kommunen var imot oppdrett. Det var imidlertid kun oppdrettselskapet sine argumenter som ble tatt hensyn til av Nordkapp kommune, Finnmark fylkeskommune og Fiskeridirektoratet.

Også en naturfaglig uttalelse til etablering av oppdrettslokalitet i Vedbotn i ble sett bort fra: «Fylkesmannen i Finnmark vet ikke hva som blir konsekvensene av å etablere omfattende oppdrett mindre enn 2 km fra vassdrag med naturlige bestander av laks, sjørørret og sjørøye. Strandelvassdraget har en kritisk truet eller tapt bestand av laks og sårbare bestander av sjørørret og sjørøye. Kunnskapen om effektene av oppdrett på bestanden av laks, sjørøye og sjørørret forteller oss at bestandene sannsynligvis blir utryddet.» (20.02.2017). Sitatet er en naturfaglig uttalelse fra Fylkesmannen i Finnmark til etableringen av oppdrettslokalitet i Vedbotn i Nordkapp kommune.

Det ble ikke tatt hensyn til fiskerinæringa og gytefelt for torsk, at Porsangerfjorden med tre store lakseførende elver har status som nasjonal laksefjord og lokale observasjoner av forurensing fra oppdrett. Et leserinnlegg av frilansjournalist og forfatter John Gustavsen belyser saken og engasjementet: «Operasjonene i Nordkapp vekker kraftige reaksjoner. Lokale fiskere og hytteiere varslers om fangster som faller dramatisk. Fjæra i Lafjord er sleip av stinkende fett. Får fiskere og turister fangst, er det gjerne forspiste pelletsskapninger. (...) Vedbotn ved Repvåg, velkjent som gyte- og oppvekstfjord for torsk, flyndre, sei og hyse. Opp den suverene Strandelva har det gått rikelige mengder sjørørret og -røye. Når kommer lakselusa?»¹ Det ble heller ikke tatt hensyn til samisk bosetning og tilknytning i området.

¹ John Gustavsen 2017: [Lakseoppdrett, Finnmark | Så kom Grieg Seafood \(nordnorskdebatt.no\)](https://nordnorskdebatt.no/2017/02/lakseoppdrett-finnmark-sa-kom-grieg-seafood/)

Med dette som bakgrunn synes det å være liten hensikt å sende nok en høringsuttalelse til Nordkapp kommune som nå har arealdelen av sin kommuneplan ute på høring. Det dreier seg om revisjon av gjeldende arealdel, som ble vedtatt i 2016, og formålet med revisjonen er blant annet å "legge til rette for videreutvikling av oppdrettsnæringen i kommunen gjennom nye oppdrettslokaliteter." Når vi likevel gjør det, er det i håp om å bidra til andre syn enn oppdrettsselskapets kan bli gjort kjent for beslutningstakere, og i håp om at Nordkapp kommune vil ta hensyn til natur og miljø i sin videre planlegging.²

Det foreslås til sammen sju nye områder for oppdrettsanlegg, etter ønske fra oppdrettsindustrien: Repvåg, Lille Tamsøya, Lafjorden, Sarnesfjorden, Store Svartholet, Vannfjorden og Kåfjordnova. I tillegg foreslås endringer på fem eksisterende anlegg (eller arealer avsatt til akvakultur som ikke er i bruk i dag) og fjerning av et areal avsatt til akvakultur i gjeldende plan.

Om forurensing og andre konsekvenser av oppdrett – generelt

Vi viser til Naturvernforbundet sentralt³:

«Oppdrettsindustrien i Norge er gigantisk. For hver ville laks finnes det 1000 oppdrettslaks langs den norske kysten. Truslene fra oppdrettsnæringen er store, både for miljøet i fjordene våre og for villaksen. Oppdrett er en viktig næring langs kysten som gir mange arbeidsplasser. Men vi kan ikke godta en næring som ikke tar tilstrekkelig miljøhensyn.» Videre pekes det på at «næringen har fått bruke alt for store arealer, slipper unna med for mange rømmingshendelser og får lov til å slippe forurensningen sin rett i fjorden. Naturvernforbundet mener at dagens oppdrettsnæring ikke er bærekraftig, og det burde vært handlet for lenge siden. Oppdrettslaksen må snarest mulig inn i lukkede anlegg.»

“Politikere og oppdrettsselskaper ønsker å øke produksjonen av oppdrettsfisk, til tross for den alvorlige belastningen dagens produksjon allerede utgjør på økosystemene langs kysten. Naturvernforbundet finner det totalt uforsvarlig å øke kapasiteten i norske oppdrettsanlegg med åpne merder. Kapasiteten kan kun økes i lukkede anlegg, og bør for øvrig nedjusteres.»

Miljødirektoratet om miljøpåvirkning fra fiskeoppdrett⁴: «Produksjon av fisk i åpne merder i sjø fører til flere ulike former for miljøpåvirkning:

- Rømming av fisk og spredning av lakselus gir store påvirkninger på vill laksefisk.
- Utslipp av fôrrester, ekskrementer fra fisken, kobber fra impregnerte nøter og andre kjemikalier og fremmedstoffer (inkludert legemidler) påvirker det marine miljøet.
- Støy og arealbeslag kan påvirke sjøfugl.»

Forurensing. På nettstedet [Miljøstatus.no](https://miljostatus.no) som gir miljøinformasjon fra offentlige myndigheter i Norge, opplyses det at utslipp av næringssalter (nitrogen og fosfor) fra fiskeoppdrett kommer fra rester av fiskefôr og fiskenes avføring, og at fiskeoppdrett nå er den største kilden til utslipp av næringssalter langs kysten fra Lindesnes til Nordkapp. Man vet ikke med sikkerhet hvor store tilførsler av næringssalter fjordene tåler, og det mangler et godt tallgrunnlag for å fastslå vannkvaliteten i mange fjordområder på Vestlandet og nordover.

² Nordkapp kommune: [Kommuneplanens arealdel 2021-2035 - høring](#)

³ Naturvernforbundet: [Oppdrett - Naturvernforbundet](#)

⁴ Miljødirektoratet: [Akvakultur - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Om fiskefôret opplyser Miljøstatus at det kan inneholde flere uønskede stoffer, inkludert enkelte miljøgifter. For at oppdrettsfisken skal være trygg å spise, er det satt grenseverdier for innhold av slike stoffer i både fôret og fisken. Over tid kan likevel uønskede stoffer fra spillfôr og fiskeekskrementer som slippes ut i sjøen akkumulere i bunnsedimenter og i næringskjeden. Kobber til notimpregnering og bruk av legemidler for å bekjempe lakselus og sykdommer påvirker dyre- og plantelivet på sjøbunnen og krepsdyr i nærheten av oppdrettsanleggene. Om «annen type påvirkning» nevnes at fiskeoppdrettsanlegg legger beslag på arealer i sjøen og kan gi forstyrrelser i form av lys og støy fra anlegget og båttrafikk, som kan påvirke sjøfugl i området.

Om «fare for forurensning i noen områder» nevnes blant annet at utslipp av organiske partikler fra oppdrettsanlegg kan i tillegg medføre en risiko for nedslamming og begroing av viktige oppvekstområder for fisk og andre organismer, blant annet korallrev, svampområder, kalkalgeforekomster og ålegressenger. Disse områdene er sårbare enten fordi de tåler mindre, eller bruker lang tid på å komme tilbake.

Når det gjelder forurensning fra oppdrett, vil vi også vise til en strandundersøkelse i Sørfold kommune i 2013 av Akvaplan-niva⁵, som har vært omtalt av Naturvernforbundet i Nordland: «I Storfika er det registrert tykke lag med sediment i forråtnelse og inntrykket er at belastningen har pågått over tid og ikke skyldes en enkel hendelse. Alge- og dyreartene som ble funnet i Storfika var til dels i svært dårlig forfatning, og flere arter kan komme til å forsvinne helt eller reduseres i dekning/indivdtall i løpet av kort tid.»

Naturvernforbundet i Nordland slår fast at det er bra med ambisjoner og gode miljømål, men praksis er avgjørende, og opplyser også: «Utslipet av organisk materiale fra anlegget tilsvarer utslipp fra nesten 90 000 personer. I Storfika skaper dette en alvorlig forurensning av strandsonen og økosystemet rundt oppdrettsanlegget, noe som har pågått over flere år.» Naturvernforbundet i Nordland anmodet Fylkesmannens Miljøvernavdeling om å iverksette midlertidig stopp i bruk av oppdrettsanlegget inntil kilden/kildene til miljøskadene i strandsonen var kartlagt.⁶

Vi viser også til en opplysning fra Naturvernforbundet i Sør-Varanger: I en fellende dom for miljøkriminalitet i 2015 sa Høyesterett at "oppdrettsnæringen har en særlig forpliktelse til å etterleve regelverket for å beskytte naturinteressene som berøres av næringen." Dommen gir også forvaltningen skarp kritikk: "Myndighetene har de siste tiår tillatt en sterk vekst i oppdrettsnæringen på tross av de miljøproblemer som følger med virksomheten."⁷

Annen forurensning. Fôringrørene av plast i løpet av brukstid løser ut betydelige mengder av mikro- og nanoplast. Dette vil også komme ut i sjøvannet og være til skade for maritime organismer i og ved oppdrettsanleggene. Fra flere fjordområder har det vært rapportert om stor nedgang i bestanden av reker, noe som ses i sammenheng med giftige avlusningsmidler. Ved bekjempelse av lakselus benyttes etsende materiale som skader skalldyr, f.eks. rekene. Medisinering gir også skadelig utslipp. Når oppdrettsfisken medisineres via fôret, vil medikamentrester slippe ut av merden og forurense

⁵ Vøgele, B. 2014. Strandundersøkelse Storfika 2013, Sørfold kommune, Nordland. Akvaplan-niva rapport nr. 6619.01.

⁶ Naturvernforbundet Nordland 2014: [Alvorlig forurensning i Sørfoldfjorden – krav om midlertidig stopp i bruk av oppdrettsanlegget. - Nordland \(naturvernforbundet.no\)](http://naturvernforbundet.no)
[Miljø og økologisk bærekraft i Sørfoldfjorden - Nordland \(naturvernforbundet.no\)](http://naturvernforbundet.no)

⁷ Naturvernforbundet Sør-Varanger 2021: [Oppdrett over alle grenser](http://naturvernforbundet.no)

omkringliggende områder.⁸

Laks og annen fisk. Naturvernforbundet sentralt: «På 30 år er mengden laks i norske elver halvert, og mange menneskeskapte trusler gjør at villaksen går en tøff fremtid i møte. Oppdrettslaks som rømmer fra anleggene og lakselus som sprer seg i fjordene er begge store trusler mot villaksen – forårsaket av oppdrettsindustrien.»

«Rømt oppdrettslaks finner veien opp i elvene og gyter her sammen med villaksen. Slik forandres den lokale elvebestandens genetiske sammensetning, som er blitt tilpasset gjennom tusenvis av år, på kort tid. Hvert år siden 2001 har Fiskeridirektoratet mottatt rapporter fra oppdrettselskaper om opptil flere hundre tusen rømte laks. I tillegg skjer rømminger som ikke rapporteres.»

«Lakselus utgjør en kjempetrussel mot vill laksefisk. Lusa lever på oppdrettslaksen i fjorden, og sprer seg enkelt ut fra de åpne anleggene, også gjennom rømt oppdrettslaks. Lakselusa setter seg på de små lakseungene som vandrer fra elvene og ut til havet. Den høye tettheten av oppdrettslaks fører dessuten til at lakselusa kan formere seg til unaturlig store mengder. Enorme oppblomstringer av lakselus i norske fjordområder fører til massedød av laksesmolt, sjørøye og sjørørrret i fjordene.»

Vi viser også til kronikk fra 2017 av leder av Naturvernforbundet i Finnmark og tidligere leder av forbundets fiskeri- og oppdrettsutvalg: «Anadrom laksefisk er arter som lever både i sjøvann og i ferskvann. Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2017 viser at lakselus og rømming fortsatt er de to største miljøutfordringene for havbruksnæringen. Det kommer også frem at det er en klar sammenheng mellom intensivt oppdrett i sjøen og smitte av lakselus på både vill og oppdrettet laksefisk. Anlegg med åpne merder har ingen garantier for at rømminger og lusproblematikk ikke vil oppstå. Det er flere laksevassdrag som kan bli berørt, og herunder også de største vassdragene i Porsanger: Stabburselva, Lakselva og Børselva. Også mindre vassdrag med fiskebestander står i fare for å bli skadelidende. Det er blant annet sjørørestammer i Strandelvassdraget og Smørfjordelva. Oppdrettsanlegget som nylig er lagt i Vedbotn ved Repvåg har en avstand på kun 1,5 km fra munningen av Strandelvassdraget.»

De påpeker at ørret og røye er mest utsatt for lakselus, og beskriver hvorfor.⁹ Her nevnes blant annet at det mange steder rapporteres det om at fangstene av både ørret og røye gått ned etter at oppdrett har vært etablert. Sjørørreten er spesielt hardt rammet av lakselus når den oppholder seg i fjordene og på beitevandring. Samtidig må laksesmolten sikres en lusefri vandringsvei ut til havet, men et anlegg med åpne merder kan medføre påslag av lakselus på utvandrende laksesmolt. Det er dokumentert at tidlig påslag av utvandrende laksesmolt gir betydelig dårlige forutsetninger for overlevelse i havet. Hvis en smolt får mer enn fem lus på seg under utvandring vil sjansene for overlevelse svekkes, hvis den får ti lus på seg vil den garantert dø.

Naturvernforbundet Sør-Varanger har uttalt seg om avlusingsmidler: Tiltakene som brukes for å holde lusebestanden nede er tøffe også for laksen (eks. gift, kjemikalier og varmtvann). Det brukes avlusningsmidler som i utgangspunkt er designet som sprøytemidler i landbruk, eller til annet formål enn direkte bruk i sjøen, og som kan ta knekken på andre organismer fra tare til fisk, og særlig

⁸ Naturvernforbundet Porsangerfjorden: [Høringsuttalelse om planer for vannforvaltning i Midt-Finnmark vannregion](#)

⁹ Naturvernforbundet i Finnmark og fiskeri- og forbundets fiskeri- og oppdrettsutvalg 2017: [debatt, oppdrett | Oppdrett i Porsangerfjorden – en trussel mot villfisk \(ifinnmark.no\)](#)

krepsdyr, som for eksempel reker og dyreplankton. Dette tillates i stor skala, til tross for at myndighetene har moderat kunnskap om miljøeffektene. (Havforskningsinstituttet, Risikorapport for norsk fiskeoppdrett 2021).¹⁰

Naturvernforbundet i Finnmark og Birdlife Norge avdeling Finnmark skriver i en felles høringsuttalelse i anledning at Salmar ASA vil ha et nytt oppdrettsanlegg i Syltefjord at særlig effekten av avlusningsmidler og økt fartøytrafikk i sjøfuglenes fødeområde, samt effekten av lakselus på den allerede svekkede sjørøyebestanden, vekker bekymring. Om sjørøye og lakselus: «Det er entydig i lys av dagens kunnskap at en økning av biomassen av oppdrettslaks, og dermed lakselus, i Syltefjorden i form av en ny konsesjon, utsetter den allerede svært svekkede sjørøyebestanden fra Syltefjordeleven, og potensielt Syltevikelven, til en uforsvarlig risiko.»¹¹

Bekymring for laks og annen anadrom er nevnt. Det er også stor bekymring for hvordan utslipp fra oppdrettsanlegg påvirker kysttorsk, en svært viktig art for kyst- og fjordfiske og som nå er i en sårbar situasjon. Fiskere i kyst- og fjordstrøk med oppdrett rapporterer om at torsken endrer gyteatferd og forlater gyteområder i nærheten av lokalitetene¹², og at seien beiter på fôret under lokalitetene og blir uspiselig. Det har vært rapportert om stor nedgang i bestanden av reker, noe som ses i sammenheng med giftige avlusningsminner. Det er all grunn til å være bekymret også for hvordan oppdrett i Porsangerfjorden og tilgrensende områder vil påvirke kongekrabbeffisket i fjorden.

Sjøfugl. NRK 2016: «NINA har gitt ut en rapport som sannsynliggjør at akvakultur påvirker fugler og pattedyr. – Aktiviteten i og rundt et oppdrettsanlegg forstyrrer mye og trolig mere enn vi har trodd tidligere, sier forsker ved NINA, Arne Follestad til NRK Møre og Romsdal. Det er særlig transporten til og fra anleggene som er forstyrrende, sier han. Forskningssjefen ved Norsk institutt for naturforskning, NINA, Svein-Håkon Lorentsen mener at kunnskapsgrunnlaget om eventuelle effekter av oppdrettsanlegg på sjøfugl er svært mangelfull.»¹³

NRK 2020: «Fraråder at det blir lakseoppdrett ved viktig område for sjøfugl på Sklinna. Forskere advarer sterkt mot at kommunen sier ja til oppdrettsanlegg ved et av de viktigste områdene for sjøfugl i landet. Næringa mener fuglelivet vil bli lite forstyrret.»¹⁴

Fra dokumentet Nordkapp kommune Kommuneplanens arealdel 2022-2034

Opplysninger fra dokumentet: «Ved Repvåg er anlegget ved Jernøya flyttet og det er lagt inn nye lokaliteter ved Sjøholmen og Båtmola. Ved lille Tamsøya er det også lagt inn en mulighet for et anlegg. I Lafjorden er et område tatt ut og et annet er justert. Lokaliteten ved Svarthola er utvidet noe og i Sarnesfjorden er det lagt inn 2 arealer. Det ene ligger i areal regulert til oljeomlastning og har fått rekkefølgekrav som sier: «Areal A5 ved Sarnes må vike som areal til akvakultur, dersom Sarnesfjorden skal brukes til oljeomlastning, og dette kommer i konflikt med anlegget». Det andre anlegg ligger vest for øya Store Altsula. Ved Magerøya er en lokalitet ytterst i Vannfjorden videreført i

¹⁰ Naturvernforbundet Sør-Varanger 2021: [Oppdrett over alle stovleskaft - Finnmark \(naturvernforbundet.no\)](https://naturvernforbundet.no/oppdrett-over-alle-stovleskaft-finnmark)

¹¹ Naturvernforbundet i Finnmark og Birdlife Norge avdeling Finnmark 2022: [Nytt oppdrettsanlegg i Syltefjord? Konsekvenser for fugler, fisk og vannkvalitet - Finnmark \(naturvernforbundet.no\)](https://naturvernforbundet.no/nytt-oppdrettsanlegg-i-syltefjord-konsekvenser-for-fugler-fisk-og-vannkvalitet-finnmark)

¹² Se for f.eks. Trond-Einar Karlsen 2016: [Den blå åkeren del 3: Gyteadferd torsk/skrei – Sørøya](https://www.nrk.no/region-nord/den-bla-akeren-del-3-gyteadferd-torsk-skrei-soroya)

¹³ NRK 2016: [Sjøfugl og pattedyr forstyrres av oppdrettsanlegg – NRK Møre og Romsdal – Lokale nyheter, TV og radio](https://www.nrk.no/region-nord/sjofugl-og-pattedyr-forstyrres-av-oppdrettsanlegg-nrk-more-og-romsdal-1.1381888)

¹⁴ NRK 2020: [Fraråder at det blir lakseoppdrett ved viktig område for sjøfugl på Sklinna – NRK Trøndelag](https://www.nrk.no/region-nord/frarader-at-det-blir-lakseoppdrett-ved-viktig-omrade-for-sjofugl-pa-sklinna-1.1418888)

tillegg til Svarthola. I Vannfjorden er forslagene ikke lagt inn og eksisterende areal er justert til et areal. For vurderingene vises det til rapporten med konsekvensutredningen av hvert innspill.

Konsekvensutredning av Asplan Viak

Rådgivningsselskapet Asplan Viak støtter alle sju forslag om nye oppdrettslokaliteter. Ett av disse støttes "delvis", og ett med "forbehold om avklaringer". Fra oppsummeringen i deres konsekvensutredning:

-Repvåg Ja
-Lille Tamsøya Ja
-Lafjorden Ja
-Sarnesfjorden Forbehold om avklaringer (regulert oljeomlastningsanlegg)
-Store Svartholet Ja
Vannfjorden Delvis
Kåfjordnova Ja"

Vår kommentar: Etter vårt syn er det et stort misforhold mellom beskrivelse av forventede eller mulige påvirkninger av oppdrettsanlegg på de nevnte stedene, og konsekvensutreders konklusjoner vedrørende grad av påvirkning. Rådgivningsselskapet Asplan Viak framstår som svært velvillig overfor sin oppdragsgiver Nordkapp kommune og oppdrettsindustrien, men jevnt over er nivå av forurensning som beskrives, ikke akseptabelt. Vi viser til utdrag fra konsekvensutredningen:

Jernøya-Vedbotn:

Beskrivelse: «I dag er det to akvakulturlokaliteter på strekningen Jernøya-Repvåg. Grieg Seafood ønsker å beholde lokaliteten Vedbotn slik som i dag, bytte ut lokaliteten Jernøya med ny lokalitet Langstranda (oransje), og etablere to nye lokaliteter Skjåholmen (rosa) og Båtmola (grønn). Forslagsstiller beskriver at Langstranda skal være mer optimalt enn dagens plassering ved Jernøya.»

Natur og miljøressurser. Støy og forurensning: «Tiltaket kan føre til forurensning. Både rømt fisk, sykdom, forurensning av legemidler og andre fremmedstoffer, endringer i både kjemi og biologi i sedimenter, forurensning med løste næringssalter, fôrspill og ekskrementer kan påvirke bunnen, villfisk, andre organismer og miljøet rundt anleggene. Konsekvensen vil avhenge av bl.a. strømforhold, bunnforhold og anleggets orientering. Videre kan tiltaket føre til noe støy i området.»

Vår kommentar: Selv om man beskriver alvorlige konsekvenser, konkluderer man med: «*Liten til middels negativ konsekvens*». (Kursivering av oss.)

Naturmangfold. De tre områdene inngår i lokalt viktig gytefelt for torsk. Båtmola og Skjåholmen er i kort avstand til beiteområde for torsk. Skjåholmen inngår i et område med inngrepsfri natur sone 2 (1-3km fra inngrep). Deler av Langstranda inngår i et gytefelt for rognkjeks og deler av området inngår i naturtypen israndavsetninger.

Denne naturtypen kan inneholde spesielle artssammensetninger i forhold til omgivelsene på grunn av forskjellig bunnsubstrat (kilde: Direktoratet for naturforvaltning).

«Det er registrert flere rødlistede arter i områdene: - Båtmola: gråmåke (VU), fiskemåke (VU), tyvjo (VU) - Skjåholmen: tyvjo (VU), ærfugl (VU), gråmåke (VU), steinvender (NT) og teist (NT) - Langstranda: ærfugl (VU), gråmåke (VU), fiskemåke (VU), tyvjo (VU), steinvender (NT) og teist (NT) -

Det er registrert krykkje (EN) like utenfor de tre lokalitetene. Videre er det flere registreringer av rødlistede arter utenfor lokalitetene, samt funksjonsområder for arter på både Jernøya og Lille-Tamsøya. Strandelvassdraget befinner seg i kort avstand fra to av lokalitetene. Dette er en lakseførende strekning med dårlig/ svært dårlig bestandstilstand av laks.»

Men likevel: «*Middels negativ konsekvens*».

Fiskeri- og havbruksinteresser «Båtmola inngår i hvit-sektor fra Repvåg fyr samt i et ferdselsareal (bi-led). Kan føre til noe konflikt med andre brukere. Langvikstranda er like ved et gyteområde for rognkjeks. De tre områdene inngår i lokalt viktige gytefelt for torsk og inngår i forbudssone for badebehandling.» Men likevel: «*Liten negativ konsekvens*»

Samlet vurdering og anbefaling. «Tiltaket vil være positivt for næringslivet i området i form av arbeidsplasser. Tiltaket kan bidra til økt matproduksjon. Tiltaket vil kunne ha noe innvirkning på naturmiljø, naturmangfold og fiske. Videre vil tiltaket være synlig i et relativt uberørt landskap. Det er positivt at et sub-optimalt anlegg (Jernøya) byttes ut med et antatt mer optimalt anlegg.

Samlet sett vurderes konsekvensen som ubetydelig til små negative konsekvenser. *Ubetydelig til liten negativ konsekvens (...)*

Konklusjon På bakgrunn av kjent informasjon kan tiltaket anbefales.

Lille Tamsøy

Samlet vurdering og anbefaling: Tiltaket vil være positivt for næringslivet i området i form av arbeidsplasser. Tiltaket kan bidra til økt matproduksjon. Tiltaket vil kunne ha noe innvirkning på naturmiljø, naturmangfold og fiske. Videre vil tiltaket være synlig i et relativt uberørt landskap. Det er en nasjonal forventning å legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser, og forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen. Havbruksnæringens langsiktige arealbehov skal sikres, samtidig som at samfunns- og miljøinteresser blir ivaretatt. *Ubetydelig til liten negativ konsekvens*

Lafjorden

«Det er i dag 3 akvakultur lokaliteter i Lafjorden. Storvika ønskes behold slik som i dag. Laholmen ønskes justert (0,75km² i dag, nytt området er på 1,06 km²). «Endringen vil gjøre det mulig å optimalisere forholdene på lokaliteten» ifølge forslagsstiller. (Grieg Seafood). Misjona (1,1km²) foreslås fjernes dersom ny lokalitet tas inn. Asplan Viak konkluderer med at «på bakgrunn av kjent informasjon kan tiltaket anbefales.»

Her tar vi med utdrag fra tidligere nevnte høringsuttalelse fra Naturvernforbundet Porsangerfjorden: om planer for vannforvaltning i Midt-Finnmark vannregion: «Miljøundersøkelser i Vester-Lafjorden i Nordkapp kommune viste høy belastning fra utslipp fra fiskeoppdrett over flere år, og tilstanden for bunnfauna ble klassifisert som moderat. Fylkesmannen fattet i 2015 vedtak om reduksjon i tillatt biomasse for en av to akvakulturlokaliteter med utslipp til fjordarmen. Videre kartlegging etter en periode med redusert produksjon, viste at det fortsatt var en overbelastning av resipientens tåleevne. Lokaliteten Misjona i Lafjorden ble derfor tømt for fisk i 2019.»

Sarnesfjorden

I gjeldende arealdel er det avsatt et areal til akvakultur i ved Guvla/ Store Svartholet. Per i dag er det ingen registrerte lokaliteter innenfor området, men forslagsstiller beskriver at det skal utarbeides søknad på denne lokaliteten og at de forventer at denne er godt egnet til formålet. I tillegg til dette

arealet ønsker de at to arealer avsettes i arealdelen. Ifølge forslagsstiller har arealet tidligere vært regulert til akvakultur, men området ble fjernet ved forrige revisjon av arealdelen (2016). Det foreslåtte området er en justering av eksisterende anlegg. Altsula-arealet er nytt.

Forslagsstiller skriver: «Dagens lokalitet på Sarnes har i miljøundersøkelser vist redusert evne til å omsette tilført organisk avfall fra ordinær produksjon. En ny lokalitet ved Altsula vil gjøre det mulig å nedskalere biomassen ved Sarnes slik at den er tilstrekkelig for å produsere fisk fra smolt, over første vinteren, før den flyttes til ny lokalitet på Altsula for produksjon fram til slakt.»

Vår kommentar: Hva betyr « redusert evne til å omsette tilført organisk avfall », hvilke konsekvenser har det hatt og gjør det seg gjeldende og/eller er fare for det samme i andre fjorder som arealplanen omfatter?

Natur og miljøressurser Støy og forurensning Tiltaket kan føre til forurensning. Både rømt fisk, sykdom, forurensning av legemidler og andre fremmedstoffer, endringer i både kjemi og biologi i sedimenter, forurensning med løste næringssalter, fôrspill og ekskrementer kan påvirke bunnen, villfisk, andre organismer og miljøet rundt anleggene. Konsekvensen vil avhenge av bl.a. strømforhold, bunnforhold og anleggets orientering. Videre kan tiltaket føre til noe støy i området. *Liten til middels negativ konsekvens.*

Kulturminner og kulturmiljø (herunder samiske kulturminner og kulturminner under vann) Det er ikke registrert kulturminner innenfor lokalitetene. Det er registrert kulturminner på land i området (både av Sametinget, fylkeskommunen og Universitetsmuseet). I forhold til dagens situasjon vurderes det som konsekvensen er uendret. *Ubetydelig konsekvens*

Landskap Området er beskrevet som et åpent fjordlandskap med bebygde områder. Det er et akvakulturanlegg i området i dag. Nytt anlegg vil være synlige i et relativt uberørt landskap (landskapet på land ved Store Altsula er klassifisert som inngrepsfri natur) og føre til et litt mer påvirket landskap enn dagens situasjon. Konsekvensen for landskapet vurderes som ubetydelig til liten negativ konsekvens.

Naturmangfold Store Altsula er registrert som inngrepsfri natur. Slike områder kan være verdifulle for naturmangfoldet. Hele øya er registrert som funksjonsområder for rødlistede arter, bl.a. Lomvi (CR), Gråmåke (VU), ærfugl (VU) og teist (NT). I tillegg er det et funksjonsområde for Storskav (NT) på øya. Det er flere registreringer av disse artene i hele området. I Sarnespollen er det registrert krykkje (VU). Innenfor områdene er det ikke registrert viktige naturtyper. Det er registrert skjellsand lenger ut i fjorden. Begge områdene inngår i et lokalt viktig gytefelt for torsk og et beiteområde for torsk. Litt lenger unna er et gyteområde for rognkjeks. Jf. håndbok om konsekvensanalyser V712, har områder med kritisk truede arter (CR) III 0/- *Liten negativ konsekvens*

Vannmiljø Sarnesfjorden er registrert med god økologisk og kjemisk tilstand. Kun fremmede arter er årsak til risiko (kongekrabbe som kan påvirke funnfaunaen). Det er registrert en diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett, men som i liten grad påvirker tilstanden. Det er strenge krav til utslipp fra akvakultur og vannmiljø forventes å i liten grad bli påvirket. Forslagsstiller skriver i tillegg at «dagens lokalitet på Sarnes har i miljøundersøkelser vist redusert evne til å omsette tilført organisk avfall fra ordinær produksjon. En ny lokalitet ved Altsula vil gjøre det mulig å nedskalere biomassen ved Sarnes». Tiltaket vurderes dermed til å ha ubetydelig til liten negativ konsekvens for vannmiljøet. *Ubetydelig til liten negativ konsekvens*

Samiske interesser herunder reindrift Lokalitetene befinner seg i sjø og vil ikke påvirke beiteområder på land. Det er registrert flere typer beiteområder på land. Det er ikke registrert transportlinjer, flyttlei eller trekklei i sjø. 0 0 Ubetydelig

Fiskeri- og havbruksinteresser Begge områdene inngår i et lokalt viktig gytefelt for torsk og et beiteområde for torsk. Litt lenger unna er et gyteområde for rognkjeks. Områdene kommer ikke i konflikt med fiskeplasser eller låssettingsplasser i området. Området vurderes til å ha middels verdi og omfanget vurderes som noe forringet ettersom mindre enn 20% av funksjonen kan gå tapt (jf. håndboken). Konsekvensen vurderes dermed som liten negativ konsekvens. II - Liten negativ konsekvens (...)

Folkehelse/helse og friluftsliv Store Altsula, Sarnes og Veidneset er kartlagt som viktige friluftsområder. De to første er registrert som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag og det siste som utfartsområde. Strandsonen på land blir ikke direkte berørt, men opplevelsesverdien kan bli noe påvirket av det nye anlegget ved Altsula. Det er dog et anlegg i området i dag og omfanget vurderes dermed som lavt. Videre kan tiltaket føre til noe støy, noe som også kan påvirke friluftslivet negativt. Tiltaket kan føre til små positive helsekonsekvenser gjennom ringvirkninger; II 0/- Ubetydelig til liten negativ konsekvens Konsekvensutredning 24 tiltaket vil kunne sikre arbeidsplasser. Arbeid bidrar med inntekt, sosiale fellesskap, struktur i hverdagen og en meningsfylt aktivitet – faktorer som er viktige for helsen. Samlet sett vil omfanget være intet til lite negativt omfang. (...)

Reiseliv Det er søkt om visningskonsesjon for anlegget på Sarnes, som kan bidra til en positiv konsekvens for reiselivet. Utover dette kan mer eller mindre uberørte naturområder være attraktive lokaliteter for reiselivsnæringen, bl.a. i forbindelse med turer og aktiviteter. Tiltaket anses imidlertid ikke å ha vesentlig innvirkning på reiselivsnæringen i området. Samlet sett vurderes konsekvensen som ubetydelig til liten positiv. *Liten negativ konsekvens*

Store Svartholet

Mowi ønsker å utvide et areal til akvakultur som i dag er avsatt i arealdelen.

Samlet vurdering og anbefaling Samlet vurdering I forhold til arealene som alt er avsatt til akvakultur i gjeldende plan vil ikke utvidelsen ha betydelig konsekvenser for samfunn, natur eller miljøressurser. Ubetydelig Eventuelle alternativer Konklusjon Utvidelsen kan tillates.

Vannfjord

Hele fjorden er registrert som lokalt viktig gytefelt for torsk. I tillegg er området registrert som gyteområde for torsk og lodde.

Samlet vurdering og anbefaling Forslaget kan få negativet konsekvenser for naturmangfold, forurensning, landskap og være uheldig for fiskeriinteresser i området. Det er dermed usikkert om konsekvensene for næringslivet samlet sett vil være positive eller negative. Ved forrige revisjon av kommuneplanens arealdel ble det samme området konsekvensutredet og det ble konkludert med at det ikke skulle tillates akvakultur i innerste del av fjorden da tiltaket ville ha negativ effekt på fiske med passive redskap i området. Det anbefales heller ikke å «stenge igjen» fjorden med akvakulturformål, da det kan føre til konflikter med andre brukere.

Liten til middels negativ konsekvens Konklusjon Arealene i indre Vannfjord og ytre Vannfjord sør anbefales ikke. Justeringer av Ytre Vannfjord nord kan tillates.

Kåfjordnova

Mowi har kommet med innspill til ny akvakultur lokalitet nord-vest i Kåfjorden.

Samlet vurdering og anbefaling. Tiltaket vil være positivt for næringslivet i området i form av arbeidsplasser. Tiltaket kan bidra til økt matproduksjon. Tiltaket vil kunne ha noe innvirkning på miljø, naturmangfold og fiske. Videre vil tiltaket være synlig i et relativt uberørt landskap. Det er en nasjonal forventning å legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser, og forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen. Havbruksnæringens langsiktige arealbehov skal sikres, samtidig som at samfunns- og miljøinteresser blir ivaretatt. Det forutsettes at tiltakene etableres og driftes i henhold til gjeldende forskrifter og regelverk, for å minimere risikoen for uhell og uønskede hendelser som kan medføre utslipp, rømning eller skade. *Ubetydelig til liten negativ konsekvens* Konklusjon På bakgrunn av kjent informasjon kan tiltaket anbefales.

Kunnskapsgrunnlaget

Nordkapp kommune opplyser at det er innhentet opplysninger om viktige fiskeområder fra databasen til Fiskeridirektoratet. Videre opplyses det at kommunen og planfremstiller igjennom planarbeidet «har vært i dialog med Grieg som er eksisterende aktør i Nordkapp kommune samt selskapet Mowi, som gjerne vil etablere anlegg i kommunen. Aktørene har selv foretatt vurderinger og undersøkelser som bakgrunn for deres innspill. Kommunen ønsker å legge til rette for næringen, men samtidig sikre at det ikke går utover fiskeri og andre interesser i sjøen.»

Om Nordkapp kommune og planfremstiller har vært i kontakt med andre brukere av de aktuelle områder, framgår ikke av dokumentet.

Asplan Viak nevner databaser som de har hentet kunnskap fra, og at «videre vil konsekvensutredningen basere seg på lokalkunnskap og andre utarbeidede rapporter for enkeltområdene som vi blir gjort kjent med.» Som kjent er det i norsk lov bestemt at også erfaringsbasert kunnskap skal vektlegges, i tillegg til vitenskapelig kunnskap (paragraf 8 i naturmangfoldloven). Kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet, skal vektlegges. Det framgår ikke av Nordkapp kommunes redegjørelse eller konsekvensutredningen at dette er gjort. Hvordan man har forholdt seg til nevnte lovparagraf må gjøres rede for før videre behandling av arealplanen. Fiskeres og andre brukere av områdene sin kunnskap må inkluderes, og deres rett til å bli hørt må ivaretas.

Samiske og andre lokale interesser

Dokumentene fra Nordkapp kommune, inkludert høringsuttaletelsen, vitner om en svært ufullstendig vurdering av samiske interesser. Man finner ingen samiske interesser å ta hensyn til. Den samme frasen går igjen vedrørende alle planlagte nye lokaliteter: «Lokalitetene befinner seg i sjø og vil ikke påvirke beiteområder på land. Det er registrert flere typer beiteområder på land. Det er ikke registrert transportlinjer, flyttlei eller trekkei i sjø i/ved områdene.» *Konsekvens: Ubetydelig*

«Evt. dialog/tilbakemeldinger fra reindrifta» er nevnt. Men om slik kommunikasjon er gjennomført, framgår ikke av dokumentene.

Man har altså avgrenset samiske interesser til reindrift. Hvordan oppdrett vil påvirke fiske og annen

bruk av områdene, og dermed grunnlaget også for sjøsamisk kultur, er ikke nevnt.

I Sametingets uttalelse om Vedbotn definerte man tradisjonelt kystfiske som samisk utmarksnæring, og forutsatte at et oppdrettsanlegg i Vedbotn, «alene eller samlet med andre tiltak i området, ikke går ut over muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring i området. Dette kan innbefatte at tiltaket hindrer muligheten til å utøve fjordfiske eller laksefiske, benytte tradisjonelle fiskeplasser eller merder, eller at tiltaket medfører at fisken forhindres i å nå gyteplasser eller lakseelver i området som blir berørt av tiltaket. Naturvernforbundet viste til uttalelsen fra Sametinget i 2017, og hadde som minimumskravet at den tradisjonelle sjøsamiske bruken av området beskrives og vurderes.¹⁵

Vi vil også vise til rettighetsaspektet ved bruk av arealer i sjøsamiske områder som er oppsummert av næringsorganisasjonen Bivdu. Organisasjonen har som målsetting er å ivareta interessene til alle som bor i sjøsamiske områder, når det gjelder sin rett til høsting og bruk av marine ressurser (også laks) i sine nærområder.¹⁶

Kunnskap, kommunikasjon og samiske interesser – det demokratiske aspektet

Vi vil her vise til et oppslag i Ságat 13.01.2023: Flere har sendt mail til kommunen hvor de går imot at Grieg Seafood får etablere et lakseoppdrettsanlegg i Guvla/Gullgammen.¹⁷

«Grieg Seafood Finnmark satser på å øke sin oppdrettsaktivitet i Nordkapp sterkt, og i den forbindelse har man søkt om tillatelse til å etablere et lakseoppdrettsanlegg i området som på nordsamisk heter Guvla, på norsk Gullgammen, i Nordkapp kommune.

En av de som har sendt mail til Nordkapp kommune er Gørill Kristiansen. Hun reagerer på at folk med tilknytning til Guvla ikke har fått informasjon om oppdrettsplanene. Gørill Kristiansen reagerer på at kommunen ikke har informert de med tilknytning til området bedre, og hun fraråder kommunen sterkt om å si ja til oppdrett i Guvla.

Mangel på informasjon: «Det første vi som berørte parter i denne saken reagerer på er hvordan Nordkapp kommune tilbake i 2014–2015 har omregulert et stort havområde rett utenfor våre eiendommer på Gullgammen til akvakultur uten å varsle eller informere om dette. Derne er vi som berørte parter heller ikke blitt varslet eller informert angående tiltaket som Grieg Seafood nå søker om, selv om vi ser at denne søknaden ble levert Troms og Finnmark fylkeskommune allerede 21.07.2022.

– At Nordkapp kommune velger å legge søknaden ut for offentlig tilsyn først i desember, en hektisk måned for folk flest, i tillegg uten noen form for annonsering i for eksempel Finnmarksposten på nett eller Radio Nordkapp sine nettsider, er en god måte å forsikre seg at ingen får dette med seg», skriver Gørill Kristiansen.

Videre skriver hun dette: «At Grieg Seafood ikke har nevnt hyttebebyggelse i området som noe å ta hensyn til overhodet, er nå en ting, men at Nordkapp kommune ikke finner det nødvendig å ta hensyn, eller i det minste invitere berørte hytteeiere til dialog før slike vedtak fattes, er ubegripelig.

¹⁵ Naturvernforbundet Ávjovárri: [Oppdrett i Porsangerfjorden: Følger Grieg Seafood naturmangfoldloven?](#)

¹⁶ Bivdu: [Rettigheter – Bivdu](#)

¹⁷ Ságat 2023: [Protesterer mot oppdrett i Guvla \(sagat.no\)](#)

Vi setter et stort spørsmålstegn til hvordan saksgangen i kommunen er, når det overhodet er mulig å komme så langt med et prosjekt uten å involvere innbyggere som er direkte berørt».

Hun redegjør grundig for hennes familie sin lange tilknytning til Guvla – og for hvorfor stedet i dag er et viktig fritids- og rekreasjonsområde for den yngre slekt. Hun beskriver det rike dyre- og fuglelivet i området, og at området også er viktig for reindrift. Kristiansen er sterkt imot at det etableres et oppdrettsanlegg her og mener at et eventuelt ja til oppdrett fra Nordkapp kommune vil innebære en stygg overkjøring av folk som har tilknytning til området.

En annen som har sendt mail til kommunen er Gøril Vian. Hun skriver blant annet dette: «Som en av grunneierne i nærområdet er vi sterkt kritiske til denne etableringen og har følgende innvendinger til søknaden: Etter kartene å bedømme vil anlegget komme altfor nært et populært hytte- og turområde. Oppdrettsanlegget vil forringe friluftslivet. Vi frykter mye forsøpling fra anlegget (noe vi allerede opplever kommer rekende fra anlegget i Lafjorden - plastrør, forsekker og tauverk o.l.).

– Vi mener at støy fra anlegget vil ødelegge mye av trivsel og roen stedet har for oss hytteeiere. Vi mener at lysforurensningen anlegget fører med seg vil ødelegge for hytteeierne og friluftsfolket. Vi mener at oppdrettsanlegget vil være til hinder for utøvelse av fiske av hvitfisk og kongekrabbe i området. Området blir også brukt til ilandsetting av rein om våren og er et etablert reintråkk før høstflyttingen».

Hun viser til den sterke sjøsamiske tradisjonen i området: «Gullgammen (Guvla) er et gammelt sjøsamisk område med mye historie som vi prøver å ta vare på for etterkommerne våre. Rett sør av vår eiendom har vår samiske slekt drevet sjøsamisk fiske og rekreasjonsfiske i generasjoner. Et stort oppdrettsanlegg (inkl. fortøyningsareal) like utenfor Gullgammen vil være til hinder og regelrett sette en umiddelbar stopper for muligheten til det sjøsamiske fisket og den samiske kulturen utøvd gjennom generasjoner.

– Vi ber kommunen, fylkeskommunen og øvrige offentlige myndigheter vurdere søknad om oppdrett i dette området i forhold til utøvelsen av sjøsamisk kultur og tradisjon. Basert på punktene over går vi sterkt imot at det gis tillatelse til oppdrettsanlegg i Guvla», skriver Gøril Vian.»

Disse henvendelsene til Nordkapp kommune viser med all tydelighet at Nordkapp kommune har en stor jobb å gjøre for å imøtekomme sine innbyggers krav på informasjon, deres rett til å få sin kunnskap inn i beslutningsgrunnlaget for vedtak som i høyeste grad vil få konsekvenser for dem, og deres rett til å bli hørt.

Vurdering

Vi slutter oss til vurderinger fra Naturvernforbundet sentralt: «Politikere og oppdrettsselskaper ønsker å øke produksjonen av oppdrettsfisk, til tross for den alvorlige belastningen dagens produksjon allerede utgjør på økosystemene langs kysten. Naturvernforbundet finner det totalt uforsvarlig å øke kapasiteten i norske oppdrettsanlegg med åpne merder. Kapasiteten kan kun økes i lukkede anlegg, og bør for øvrig nedjusteres.»

«Mange lokalpolitikere ønsker å regulere og sette krav til oppdrettsnæringen i sin kommune, men blir dessverre overkjørt av nasjonale politikere og byråkrater som ønsker vekst i en næring som allerede har for store miljøutfordringer.»

Om de aktuelle områdene i Nordkapp kommune, basert på lokal/erfaringsbasert kunnskap: Alle de aktuelle lokalitetene er svært værutsatte.

Områdene ved Hamneset og Sjøholmen er gyteområder for rognkjeks.

I området ved Lille Tamsøya fiskes det kongekrabbe og kveite.

I alle disse områdene er det stor tareskog, som er viktige oppvekstområder for bl.a. torsk.

«Villaksen i porsangerelvene er allerede under hardt press fra oppdrettsnæringen. Vi opplever at selv med gytebestander på dobbelt nivå av det vitenskapsrådet anbefaler, kommer det svært lite laks tilbake fra havet. Det er temmelig åpenbart at smolten dør på vei ut, og at det er påslag av lakselus (luselarver) som dreper fisken. Smolten kan ikke gå over land, og må derfor passere det trange magerøysundet eller passasjen mellom sværholdt og Magerøya. Med så mye oppdrett produseres det milliarder av lus som følger havstrømmene hvor smolten forsøker å komme seg ut i havet på beite. Vi vet at 3-5 lus på en fisk er nok til å ta livet av den. Da er det bare å la fantasien vår forsøke å se hvilken håpløs oppgave fisken har når den skal passere et minefelt av lus på veien.»

Oppdrettsanlegg i de aktuelle områdene vil berøre lokalt fiske og andre næringer (også reiseliv), gyteplasser og oppvekstområder, sjøfugler, matauk- og fritidsfiske, friluftsliv, trivsel, livskvalitet og bolyst og samiske interesser. Av den grunn oppsummerer vi slik:

1 Det bør ikke åpnes for mer oppdrett i forurensende oppdrettsanlegg i Nordkapp kommune.

Utslippsfrie anlegg er mulig og kommunen har rettslig grunnlag til å kreve det, se f.eks. kronikk fra Naturvernforbundet i 2020.¹⁸

2 Vi støtter tidligere framsatte krav om at anlegget ved Vedbotn må fjernes.¹⁹ De negative konsekvensene av oppdrett i dette området er grundig beskrevet tidligere, bl.a. av Naturvernforbundet. Det samme gjelder mangelfullt kunnskapsgrunnlag og at man ikke tok hensyn til samiske og andre lokale interesser.

3 Vi kan ikke se at erfaringsbasert kunnskap, jf. naturmangfoldlovens § 8, er tatt hensyn til i høringsdokumentene. Nordkapp kommune må redegjøre for hvordan kunnskap er innhentet, og om saken er tilstrekkelig belyst i god tid, slik at berørte parter har fått informasjon som gir grunnlag for høringsuttalelser. Hvis så ikke har skjedd, må det holdes folkemøter. Dette dreier seg om store naturinngrep som beslaglegger allmenninger for all tid.

4 Før var-prinsippet (jf. naturmangfoldlovens paragraf 9) må tas hensyn til, blant annet når det gjelder sjøfugl og tilførsler av næringssalter og annen forurensing (hvor mye tåler fjordene?) Også vannforskriftens bestemmelser er høyst relevant i den sammenheng.²⁰

5 Lokalbefolkningens interesser, både innen andre næringer og med hensyn til friluftsliv, trivsel og livskvalitet knyttet til bruk av elver og marine arealer og strender/fjærer må også tas hensyn til.

Med hilsen

Marit Holm Pettersen

Leder Naturvernforbundet Porsangerfjorden

(Sign.)

¹⁸ Naturvernforbundet 2020: [Kommunen har rett til å kreve utslippsfrie oppdrettsanlegg - Nationen](#)

¹⁹ Krav bl.a. i uttalelse fra årsmøtet i Naturvernforbundet Ávjovárri i 2018 (dvs. da Porsanger, Nordkapp m.fl. kyst- og fjordkommuner fortsatt var en del av nevnte lokallag). [Oppdrettsanlegget i Vedbotn må fjernes](#)

²⁰ Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EUs rammedirektiv for vann, som Norge har sluttet seg til gjennom EØS-avtalen.